

پیامدهای هموروییدکتومی با لیگاشور در مقایسه با هموروییدکتومی به روش باز با الکتروکوتري

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۰/۰۳/۱۱ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۰۴/۲۲

چکیده

زمینه و هدف: بیماری همورویید یکی از شایع‌ترین مشکلات آنورکتال است و انواع شدید آن، نیازمند درمان جراحی هستند. روش‌های جراحی مختلفی برای درمان بیماری همورویید ارایه شده است. هدف از این مطالعه، مقایسه پیامدهای هموروییدکتومی به وسیله لیگاشور با هموروییدکتومی به روش باز است. روش بررسی: یک کارآزمایی تصادفی شده یک سوکور طراحی شد. ۵۷ بیمار در گروه لیگاشور و ۲۹ بیمار در گروه هموروییدکتومی باز) وارد مطالعه شدند. تمامی اعمال جراحی توسط دو جراح اصلی مطالعه انجام شد. پیامد اصلی، مدت عمل جراحی (به ازای برداشت هر پاکه) بود. سایر پیامدها عبارت بودند از: درد بعد از عمل (بر اساس دوز مورفین بعد از عمل و نمره مقیاس آنالوگ بصری)، درد پس از ترخیص (دوز ایبوپروفن در منزل و میانگین نمرات مقیاس آنالوگ بصری طی ۷-۱۰ روز بعد از ترخیص)، عوارض (خون‌ریزی و احتباس ادراری) و زمان برگشت به فعالیت معمول. یافته‌ها: دو گروه از نظر داده‌های دموگرافیک به طور همسانی تصادفی شده بودند. متوسط زمان برداشت یک پاکه در گروه لیگاشور، ۸/۹۱ دقیقه و خیلی کمتر از متوسط گروه هموروییدکتومی باز (۱۷/۳۵ دقیقه) بود ($P<0.001$). درد بعد از عمل بر اساس دوز مورفین و نمره مقیاس آنالوگ بصری در گروه لیگاشور کمتر بود، اما این تفاوت به طور «قاطعانه» معنی‌دار نبود (به ترتیب $P=0.055$ و $P=0.077$). عوارض زودرس و تاخیری و نیز میزان بازگشت به فعالیت معمول در دو گروه مشابه بود. نتیجه‌گیری: هموروییدکتومی با لیگاشور روش بی‌خطری است و در دستان با تجربه، می‌تواند مدت عمل را به مقدار زیادی کاهش دهد. این روش ممکن است باعث قدری تخفیف در درد بعد از عمل نیز بشود.

کلمات کلیدی: هموروییدکتومی، لیگاشور، درد بعد از عمل.

محمد صادق فاضلی^۱

سعید صفری،^{۲*} علیرضا کاظمینی^۲

فرنونش لارتی،^۳ احسان جنیدی^۲

مژگان رحیمی،^۴ علی‌یاشا میثمی^۵

۱- گروه جراحی عمومی و کولورکتال

۲- جراحی عمومی

۳- گروه قلب و عروق

۴- گروه بیهوشی

بیمارستان امام‌خمینی، دانشگاه علوم پزشکی
تهران، تهران، ایران.

۵- گروه پژوهشی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی
تهران، تهران، ایران.

*نویسنده مسئول: تهران، انتهای بلوار کشاورز، بیمارستان

امام‌خمینی، دفتر گروه جراحی عمومی،

تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۶۰۶

E-mail: SaeedSfr@gmail.com

مقدمه

و مانند آن مختل می‌سازد. این بیماری اکنراً با عالیمی چون خون‌ریزی (به صورت قطره‌ای)، خارش و گاه درد شدید (در موارد ترومبوze) ظاهر می‌کند. درمان هموروییدهای درجه ۱ و ۲، بیشتر طبی است ولی بهترین درمان برای هموروییدهای درجه ۳ (پرولاپسی) که با انگشت جا می‌رود) و ۴ (پرولاپس دائمی) اقدام جراحی است. روش‌های جراحی متعددی برای درمان هموروییدهای درجه بالا به کار برده شده که از آن جمله می‌توان به روش هموروییدکتومی باز یا Ferguson، روش هموروییدکتومی بسته یا Milligan-Morgan هموروییدپکسی با استپلر و اخیرا هموروییدکتومی با لیگاشور (Ligasure) اشاره کرد. بک بررسی مروری جدید در کتاب خانه

بیماری همورویید (Hemorrhoid) به معنای علامت‌دار شدن بالشتک‌های عروقی زیر مخاط ناحیه کانال آنال است. علت دقیق این بیماری شایع آنورکتال مشخص نیست اما به نظر می‌رسد زور زدن به هنگام دفع، مدفوع سفت شده و بارداری در تسريع بروز پرولاپس مخاطی و علامت‌دار شدن همورویید نقش داشته باشند.^۱ بیماری همورویید یکی از شایع‌ترین علل مراجعه بیماران به مطب جراحان عمومی و کولورکتال است که هزینه‌های درمانی بالایی برای بیماران ایجاد می‌کند و در موارد شدید، کارکرد معمول فرد را با غیبت از کار

شد. طولانی شدن عمل جراحی هموروییدکتومی که معمولاً در وضعیت لیتوتومی انجام می‌شود، در مواردی می‌تواند برای بیمار با بروز انواع نوروپراکسی همراه باشد. از طرفی درد بعد از عمل از قدمی به عنوان عامل ترس بیماران و عدم مراجعت آن‌ها برای درمان جراحی مطرح بوده است. در صورتی که استفاده از این روش بتواند بدون افزودن عوارض بعد از عمل، به کاهش زمان جراحی و کاهش درد بعد از عمل جراحی کمک کند، گام رو به جلویی در عرصه درمان جراحی بیماری همورویید برداشته خواهد شد.

روش بررسی

این پژوهش یک کارآزمایی بالینی تصادفی شده است که طی مدت شش ماه اول سال ۱۳۸۹ در بیمارستان امام خمینی تهران و به عنوان یک طرح تحقیقاتی مصوب در شورای پژوهشی دانشکده به اجرا در آمد. حجم نمونه مطالعه بر اساس مطالعات پیشین و نیز فرمولهای آماری در حد ۲۵ نفر در هر گروه تعیین شد ولی در عمل ۳۰ نفر وارد هر یک از گروه‌های هموروییدکتومی باز Open Ligature (OH) و هموروییدکتومی با لیگاشور (LH) Hemorrhoidectomy شدند. ملاک ورود به مطالعه عبارت بود. از بیماری همورویید درجه سه یا چهار که نیازمند عمل جراحی باشد. بسته به اندیکاسیون، اکثر این بیماران قبل از درمان جراحی تحت رکتوسیگمویدوسکوپی یا کولونوسکوپی هم قرار می‌گرفتند. سابقه عمل جراحی قبلی آنورکتال، ابتلا به بیماری النهابی روده، بدخیمی یا عدم رضایت بیمار برای شرکت در پژوهش معیارهای خروج از مطالعه بودند.

اقدامات پیش از عمل برای تمام بیماران مشابه بود: اخذ رضایت‌نامه برای شرکت در پژوهش، ۸-۱۰ ساعت NPO قبل از عمل، مصرف دوز پروفیلاکسی مترونیدازول (۵۰۰ میلی گرم وریدی) نیم ساعت قبل از عمل، عدم استفاده از مسهل یا انماهی قبل عمل. اختصاص گروه درمانی در بدو ورود به اتاق عمل و بر اساس لیست تصادفی شده‌ای که از قبل آماده شده بود و در اختیار منشی اتاق عمل قرار گرفته بود، انجام می‌شد. به هر بیمار یک رمز اختصاص پیدا می‌کرد و بدین ترتیب پرستاری و خود بیمار از گروه درمانی خود تا پایان مطالعه ناآگاه بودند. نوع بی‌هوشی بسته به صلاحیت

کاکرین (Cochrane) نشان داده که هنوز هم رایج‌ترین روش جراحی همورویید، روش معمولی یا همان روش Milligan-Morgan است.^۲ این روش با وجود اثربخشی مطلوب، به دلیل درد قابل توجیهی که بعد از عمل ایجاد می‌کند، بسیاری را بر آن داشته تا به فکر ابداع روش‌های جدید برای درمان جراحی همورویید باشند. در چند سال اخیر، ایده استفاده از دستگاه لیگاشور که نوعی سیستم کوآگولاسیون و هموستاز محسوب می‌شود، برای درمان بیماری همورویید مطرح شده است. اعتقاد بر این است که این دستگاه ضمن ایجاد فیلد عمل عاری از خون و بستن کامل عروق خون‌ریزی دهنده، آسیب حرارتی بسیار کمی هم به بافت‌های مجاور می‌رساند و به همین جهت با توجه به ترمای بافتی کمتر احتمالاً می‌تواند علاوه بر تسريع در عمل برداشت پاکه‌های هموروییدی، درد بعد از عمل کمتری ایجاد کند.^۳ طی سالیان اخیر چندین مطالعه به مقایسه پیامدهای هموروییدکتومی با لیگاشور و سایر روش‌های هموروییدکتومی (عدمتاً روش‌های باز یا بسته) پرداخته‌اند که برخی از آن‌ها توانسته‌اند کاهش درد بعد از عمل با لیگاشور را ثابت کنند.^{۴-۷} اما در بقیه موارد درد بعد از عمل به طور معنی‌داری کاهش نداشته است.^{۸-۱۰} هم‌چنین تعدادی از این مطالعات نشان داده‌اند که میزان خون‌ریزی حین عمل با استفاده از لیگاشور کاهش می‌یابد.^{۸,۹} تقریباً تمام این مطالعات موید «عدم ضعف» (Non-inferiority) روش لیگاشور از نظر عوارض کوتاه‌مدت و میان‌مدت بعد از عمل در قیاس با روش‌های معمول هموروییدکتومی هستند. هم‌چنین یک فرا بررسی (متا‌آنالیز) که در سال ۲۰۰۷ در نشریه Archives of surgery به چاپ رسیده، با بررسی ۹ کارآزمایی بالینی تصادفی شده در همین زمینه، نشان داده است که هموروییدکتومی با لیگاشور منجر به کاهش معنی‌داری از نظر طول مدت عمل و نیز خون‌ریزی حین عمل می‌شود اما ممکن است از نظر درد بعد از عمل، مدت بستری در بیمارستان یا زمان بازگشت به فعالیت‌های معمول تفاوتی با روش‌های معمول هموروییدکتومی نداشته باشد.^{۱۱} هدف از اجرای این پژوهش در بیمارستان امام خمینی تهران (برای اولین بار در سطح کشور)، آن بوده که اثربخشی این روش جدید هموروییدکتومی را با امکانات موجود در کشور مورد بررسی قرار دهیم، از این حیث، پیامدهای مورد نظر، کاهش زمان عمل جراحی و پیامدهای بعدی، کاهش درد بعد از عمل، بازگشت به فعالیت معمول و عوارض زودرس و میان‌مدت عمل جراحی تعیین

پژوهش، پس از جمع آوری وارد نرم افزار SPSS ویراست ۱۳ شد و سپس برای مقایسه داده های کمی از آزمون Paired t-test (در موارد توزیع نرمال) یا آزمون غیرپارامتریک Mann-Whitney (برای موارد توزیع غیرنرمال) و نیز برای داده های کیفی از آزمون χ^2 استفاده شد.

یافته ها

از ۶۰ بیماری که در ابتدا وارد مطالعه شدند، دو بیمار از گروه LH و یک بیمار از گروه OH به دلیل عدم مراجعه سرپایی به درمانگاه های پی گیری از مطالعه خارج شدند. بنابراین در هنگام آنالیز داده ها، تعداد افراد گروه LH، ۲۸ نفر و تعداد افراد گروه OH، ۲۹ نفر بود. متوسط سن شرکت کنندگان در مطالعه $39/39 \pm 8/8$ سال بود (از ۲۴ ساله تا ۶۷ ساله). دو گروه از نظر میانگین سنی تفاوتی با هم نداشتند (متوسط سن گروه OH و گروه LH به ترتیب $39/21$ و $39/57$ سال). سایر داده های دموگرافیک (جنسيت، تعداد پاکه های هموروییدی و نوع بی هوشی) نیز بین دو گروه به صورت تصادفی تقسیم شده بود و تفاوت معنی داری بین گروه ها وجود نداشت (نمودار ۱). متوسط زمان کل عمل جراحی در گروه OH معادل $14/29$ دقیقه و در گروه LH معادل $24/41$ دقیقه بود. برای محاسبه دقیق تر، زمان عمل جراحی بر تعداد پاکه های برداشت شده تقسیم شد تا زمان لازم برای برداشت یک پاکه به دست آید. متوسط زمان برداشت یک پاکه در گروه OH معادل $17/35 \pm 2/66$ دقیقه و در گروه LH معادل $8/91 \pm 1/69$ دقیقه بود که تفاوت مشاهده شده از نظر آماری معنی دار بود ($P < 0.001$). تعداد دوز های مصرفی سورفین در دوره بعد از عمل و نیز متوسط نمره VAS صبح روز اول بعد از عمل در گروه LH نسبت به گروه OH کمتر بود اما این تفاوت از نظر آماری به سطح معنی داری نرسید (جدول ۱). تعداد روزهای بستری بعد از عمل نیز بین دو گروه مشابه بود (جدول ۱). عوارض زودرس بعد از عمل (خونریزی خفیف یا شدید و احتباس ادراری) بین دو گروه تفاوت معنی داری نداشت (جدول ۲). شاخص های درد در اولین ویزیت درمانگاهی عبارت بودند از متوسط نمرات روزانه VAS بیمار (مریوط به $7-10$ روز بعد از عمل) و تعداد دوز های ایبوپروفن مصرفی. مقایسه این داده ها در جدول ۱ حاکی از آن است که دو گروه از نظر درد در هفته اول بعد از عمل تفاوت معنی داری با هم

متخصص بیهوشی و ترجیح بیمار به یکی از دو صورت بی هوشی جنرال یا بی حسی اسپاینال بود. کلیه اعمال جراحی باز (ممولی) یا با کمک لیگاشور، توسط دو نفر جراح اصلی این پژوهش اجرا می شد. طول مدت عمل جراحی، توسط یکی از افراد اتاق عمل ثبت می شد (از شروع عمل پس از پهن کردن شانها تا خاتمه برداشت آخرین پاکه). تعداد پاکه های برداشت شده نیز ثبت می گردید. در این مطالعه خونریزی حین عمل ارزیابی نشد. دستگاه لیگاشور مورد استفاده در این پژوهش، Valleylab شرکت LigaSureTM (آمریکا) بود. هرینه ای بابت این دستگاه و نیز بابت ویزیت های سرپایی بعد از عمل از بیمار دریافت نمی شد و تمام این موارد مشمول هزینه های طرح تحقیقاتی بود. برای هر بیمار یک برگه ثبت اطلاعات در پرونده قرار داده می شد که داده های حین عمل و سپس داده های بعدی به مرور در آن درج می شد. در ساعت بعد از عمل، در صورت وجود درد، از دوز پنج میلی گرمی سورفین عضلانی استفاده می شد و پرستار مسؤول، به ازای هر بار تزریق دوز سورفین (بسته به درخواست بیمار)، یک علامت در برگه داده های بیمار درج می کرد. صبح روز اول بعد از عمل، از بیمار خواسته می شد که شدت درد خود را روی یک مقیاس آنالوگ بصری یا Visual Analogue Scale (VAS) ۱۰ نمره ای ثبت کند و در مورد مراقبت های بعد از ترجیح توضیحات لازم به وی داده می شد. در صورت عدم وجود عارضه عمده (خونریزی یا احتباس ادراری شدید) و درد قابل تحمل، بیمار در اولین روز بعد از عمل مخصوص می شد.

کارت پی گیری که در زمان ترجیح به بیمار داده می شد، حاوی یک شمای VAS بود و به بیمار آموزش داده می شد که تا روز مراجعته جهت ویزیت سرپایی اول (بین هفت تا ۱۰ روز بعد از عمل)، روزانه عدد درد خود را در آن ثبت کند. برای کنترل درد بیمار در منزل، قرص ایبوپروفن 400 میلی گرمی نسخه می شد و بیمار یاد می گرفت که در صورت درد، هر بار یک قرص را میل کند و در برگه پی گیری خود هم علامت بزند. در اولین ویزیت درمانگاهی، میانگین درد بیمار و نیز عارضی چون تداوم خونریزی و ترشحات سروزی مورد بررسی قرار می گرفت. ویزیت درمانگاهی دوم حدود یک ماه بعد از عمل انجام می شد که طی آن عارضی مثل تنگی مقدع و نیز زمان بازگشت به فعالیت معمول (کار و ...) مورد پرسش قرار می گرفت. زخم جراحی از نظر التیام کامل معاینه می شد. داده های حاصل از این

جدول-۱: مقایسه شاخص‌های طول مدت عمل، درد بعد از عمل و تعداد روزهای بستری بین دو گروه

شاخص	(LH)						P*
	گروه باز (OH)			گروه لیگاشور			
	متوسط	حداکثر	حداقل	متوسط	حداکثر	حداقل	
تعداد روزهای مورفین							**<0.055
VAS روز اول بعد از عمل	6/07	8	4	5/5	8	3	**<0.077
زمان برداشت یک پاکه (دقیقه)	17/35	23	12	8/91	12	5/5	<0.001
تعداد روزهای بستری	1/069	2	1	1/036	2	1	0.08
متوسط نمره VAS هفته اول	5/038	7/5	2/5	4/725	7/3	2/9	0.33
تعداد روزهای ایبوپروفن	6/35	16	3	6/68	16	3	0.77

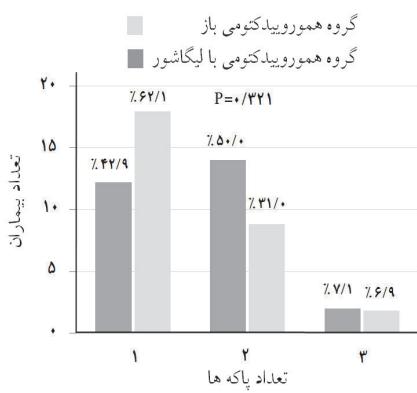
* مقادیر $P<0.05$ معنی دار در نظر گرفته شد. برای مقایسه داده‌های کمی نرمال از آزمون Paired t-test و داده‌های کمی غیرنرمال از آزمون Mann-Whitney استفاده شد.

** در این موارد مقدار P اگرچه معنی دار نشده است اما با توجه به نزدیکی به حد 0.05، گرایش به معنی داری دارد.

جدول-۲: مقایسه عوارض بعد از عمل

عوارض بعد از عمل	(LH)		P*
	گروه باز (OH)	گروه لیگاشور	
خونریزی خفیف**	8(٪۲۸/۵۷)	6(٪۲۰/۶۸)	>0.55
خونریزی شدید**	رخ نداد	رخ نداد	--
احتباس ادراری	۲(٪۶/۸۹)	۲(٪۷/۱۴)	1/۰
عوارض هفتگی اول	۸(٪۲۸/۵۷)	۵(٪۱۷/۲۴)	0.36
عدم التیام زخم جراحی	۱(٪۳/۵۷)	۲(٪۶/۸۹)	1/۰
عدم بازگشت به کار معمول پس از اولین ویزیت درمانگاهی	۹(٪۳۲/۱۴)	۵(٪۱۷/۲۴)	0.23

آزمون آماری: ** مقادیر $P<0.05$ معنی دار در نظر گرفته شد. مشاهده می‌شود که هیچ کدام از شاخص‌ها، تفاوت معنی داری ندارند. ** منظور از خونریزی خفیف، خونریزی است که تنها در حد خونی شدن البته بیمار بوده و با تعویض پانسمان مشکل حل شده است. منظور از خونریزی شدید، خونریزی نیازمند بازگشت به اتاق عمل است.

نمودار-۱: مشخصات دموگرافیک دو گروه مورد مطالعه (LH: گروه همورواید کتونی با لیگاشور، OH: گروه همورواید کتونی باز، GA: بی‌حسی جنرال، SA: بی‌حسی اسپینال).

دیده شده است و به نظر می‌رسد یک علت دخیل در عدم دسترسی به معنی دار شدن آماری، افزایش خطای نوع دوم در اثر پایین بودن تعداد حجم نمونه باشد.^۳ در این مطالعه، عدم استفاده از نمره VAS بالافاصله بعد از عمل و به جای آن، استفاده از نمره روز اول بعد از عمل، به رفع اثر مخدوش‌کننده نوع بی‌هوشی دریافته (جنرال یا اسپاینال) نیز کمک زیادی کرده است. با این حال، به نظر می‌رسد یک مشکل دیگر در مطالعات این چنینی، نداشتن مقیاس ذهنی (Subjective) مناسب برای سنجش درد بیماران باشد. هرچند ما از یک مقیاس آنالوگ بصری (VAS) ۱۰ نمره‌ای استفاده نمودیم، اما باز هم بر اساس مشاهدات، به این نتیجه رسیده‌ایم که بیمارانمان از کاربرد صحیح این مقیاس عاجز هستند. یک راه پیشنهادی، استفاده از مقیاس‌های درد مبتنی بر «اشکال آدمکی» است. نتایج مطالعات انجام شده در مورد کاهش درد پس از عمل نیز یکسان نیست، مثلاً در چندین مطالعه از جمله کارآزمایی بالینی انجام شده توسط Sakr در سال ۲۰۱۰، میزان درد پس از کاهش یافته بود.^{۴-۷} از سوی دیگر در مطالعه Ielpo در سال ۲۰۱۰ و چندین مطالعه دیگر، کاهش درد پس از عمل به میزان معنی‌داری رخ نداد.^{۸-۱۰} یافته‌های مطالعه ما با متانالیز انجام شده در سال ۲۰۰۷ هم خوانی داشت که نشان می‌داد در این روش کاهش معنی‌دار طول مدت عمل رخ می‌دهد اما ممکن است درد بعد از عمل یا زمان بازگشت به فعالیت‌های معمول تفاوتی با روش‌های معمول هموروییدکتومی نداشته باشد.^{۱۱} یکی از مشکلات دیگر این مطالعه، طول مدت بستره بیماران بعد از عمل است. متأسفانه با توجه به این که این مطالعه در یک مرکز آموزشی کلاسیک اجرا شده و نه در یک مرکز سرپایی، امکان ترخیص بیماران تا حداقل فردای روز عمل وجود نداشت. به همین جهت عملاً این شاخص ارزش مقایسه‌ای خود را از دست داد. به نظر می‌رسد برای اعمالی مثل هموروییدکتومی که در برخی مراکز به صورت نیمه سرپایی انجام می‌شوند، باید زمان بستره به صورت «ساعت بعد از عمل» و نه «روز بعد از عمل» لحظه شود تا ارزش مقایسه کردن را داشته باشد. یک راه پیشنهادی برای مراکزی مثل مرکز ما که امکان چنین ترخیص‌هایی را ندارند، آن است که در مورد زمان ترخیص از خود بیمار سوال کنیم. بدین صورت که بعد از گذشت چند ساعت اولیه از عمل، به شرطی که عارضه‌ای وجود نداشته باشد و بیمار احساس کند دردش در حدی هست که با مسکن خوراکی کنترل شود، زمان مورد

ندارند. هم‌چنین عوارض هفته اول (شامل خونریزی خفیف گهگاهی و ترشحات سروزی) در مجموع در هشت بیمار گروه LH و پنج بیمار گروه OH روی داد (جدول ۲). در ویزیت درمانگاهی دیررس (یک ماه بعد از عمل) عوارض دیررس بررسی شدند. هیچ موردی از شکایت از دفع دشوار و تنگی مقدع وجود نداشت. یک مورد عدم التیام زخم جراحی (عدم اپی‌تلیزاسیون کامل یا تشکیل بافت جوانه‌ای مطلوب) در گروه LH و دو مورد عدم التیام در گروه OH وجود داشت که از نظر آماری تفاوتی با هم نداشتند. هم‌چنین میزان بازگشت به فعالیت معمول پس از خاتمه ویزیت اول درمانگاهی، بین دو گروه مشابه بود (جدول ۲). تنها یک مورد عارضه درد طول کشیده همراه با تداوم ترشحات سروزی در گروه OH وجود داشت.

بحث

کاهش زمان عمل جراحی پیامد اصلی این مطالعه بود. این پژوهش نشان می‌دهد که استفاده از لیگاشور می‌تواند در کاهش زمان عمل جراحی کاملاً موثر باشند. این مساله به دو عامل مربوط می‌شود: اول این که در هموروییدکتومی با لیگاشور، در صورتی که جراح مورد نظر دارای تجربه کافی در عمل همورویید و نیز استفاده از لیگاشور باشد، نیازی به دیسکسیون وسیع و جداسازی لایه به لایه فیرهای عضله اسفنگتر داخلی نیست و همین مساله به کاهش زمان عمل جراحی کمک می‌کند. عامل دوم در کاهش زمان عمل، عاری از خون بودن فیلد جراحی است که ناشی از توان بالای لیگاشور در ایجاد کوآگولاسیون (بدون آسیب نسوج اطراف) است. مشاهدات ما نشان می‌دهد که میزان خونریزی حین عمل احتمالاً در عمل جراحی باز بیش از هموروییدکتومی با لیگاشور خواهد بود و هرچند این موضوع در پژوهش حاضر مورد مقایسه قرار نگرفته، می‌توان به روش‌هایی مثل شمارش گازهای خونی در پایان عمل، آن را مورد مطالعه قرار داد. پیامد بعدی مورد بررسی، کاهش درد بعد از عمل بود که مطالعه ما نتوانست این موضوع را با قطعیت اثبات کند. درد بعد از عمل (بر اساس مقدار مورفين مصرفی و نمره VAS) در گروه LH کم‌تر از گروه OH بود و هرچند از نظر آماری به سطح معنی‌داری نرسید، عدد P خیلی به ۰/۰۵ نزدیک بود. این «گرایش به معنی‌داری» در برخی از مطالعات دیگر هم به همین صورت (عدم قطعیت آماری)

روش استاندارد هموروییدکتومی باز برابری می‌کند. در مجموع به نظر می‌رسد که هموروییدکتومی با لیگاشور، به شرط وارد بودن جراح به این روش، عمل بی خطری است و زمان عمل را به طور معنی‌داری کاهش می‌دهد و از این جهت، عمل مطلوبی برای جراح محسوب می‌شود.

شاید با تکرار مطالعه با تعداد بیشتری بیمار شرکت کننده، بتوان نتیجه گرفت که استفاده از لیگاشور درد بعد از عمل را نیز به طور موثری کاهش می‌دهد.

نظر را به عنوان زمان ترجیح ثبت کنیم. جراحان اصلی و معاینه‌گران بیکسان بوده، از گروه درمانی بیماران اطلاع داشتند. یک راه برای دوسوکور کردن این مطالعه، استفاده از یک معاینه‌گر متفاوت با جراحان اصلی است که متساقته برای گروه ما امکان‌پذیر نشد. با این حال، عوارض اصلی بعد از عمل (خون‌ریزی، عدم التیام و تنگی مقدع) مواردی هستند که در صورت بروز، نمی‌توان آن‌ها را نادیده گرفت. مطالعه ما نشان داد که هموروییدکتومی با لیگاشور از نظر کم بودن عوارض زودرس و تاخری بعد از عمل جراحی با

References

- Brunicardi FC, Andersen DK, Billiar TR, Dunn DL, Hunter JG, Matthews JB, et al, editors. Schwartz's Principles of Surgery. 9th ed. New York: McGraw-Hill; 2010. p. 1057-8.
- Jayaraman S, Colquhoun PH, Malthaner RA. Stapled versus conventional surgery for hemorrhoids. *Cochrane Database Syst Rev* 2006;(4):CD005393.
- Altomare DF, Milito G, Andreoli R, Arcanà F, Tricomi N, Salafia C, et al. Ligasure Precise vs. conventional diathermy for Milligan-Morgan hemorrhoidectomy: a prospective, randomized, multicenter trial. *Dis Colon Rectum* 2008;51(5):514-9.
- Khanna R, Khanna S, Bhadani S, Singh S, Khanna AK. Comparison of Ligasure Hemorrhoidectomy with Conventional Ferguson's Hemorrhoidectomy. *Indian J Surg* 2010;72(4):294-7.
- Sakr MF. LigaSure versus Milligan-Morgan hemorrhoidectomy: a prospective randomized clinical trial. *Tech Coloproctol* 2010;14(1):13-7.
- Fareed M, El-Awady S, Abd-El monaem H, Aly A. Randomized trial comparing LigaSure to closed Ferguson hemorrhoidectomy. *Tech Coloproctol* 2009;13(3):243-6.
- Chung YC, Wu HJ. Clinical experience of sutureless closed hemorrhoidectomy with LigaSure. *Dis Colon Rectum* 2003;46(1):87-92.
- Tan KY, Zin T, Sim HL, Poon PL, Cheng A, Mak K. Randomized clinical trial comparing LigaSure haemorrhoidectomy with open diathermy haemorrhoidectomy. *Tech Coloproctol* 2008;12(2):93-7.
- Ielpo B, Martin P, Vazquez R, Corripio R, Roman JS, Acedo F, et al. Long term results of diathermy Milligan-Morgan, stapled, harmonic scalpel and Ligasure hemorrhoidectomy. *Colorectal Dis* 2010;12 (Suppl 3):49.
- Palazzo FF, Francis DL, Clifton MA. Randomized clinical trial of Ligasure versus open haemorrhoidectomy. *Br J Surg* 2002;89(2):154-7.
- Tan EK, Cornish J, Darzi AW, Papagrigoriadis S, Tekkis PP. Meta-analysis of short-term outcomes of randomized controlled trials of LigaSure vs conventional hemorrhoidectomy. *Arch Surg* 2007;142(12):1209-18; discussion 1218.

A prospective study comparing LigaSure and open hemorrhoidectomy

Mohammad Sadegh Fazeli
M.D.¹

Saeed Safari M.D.^{2*}
Alireza Kazemeini M.D.¹
Farnoosh Larti M.D.³
Ehsan Joneidi M.D.²
Mojgan Rahimi M.D.⁴
Alipasha Meisami M.D.⁵

1- Department of General Surgery
(Division of Colorectal Surgery),
Imam Khomeini Hospital, Tehran
University of Medical Sciences,
Tehran, Iran.

2- Department of General Surgery,
Imam Khomeini Hospital, Tehran
University of Medical Sciences,
Tehran, Iran.

3- Cardiologist, Imam Khomeini
Hospital, Tehran University of
Medical Sciences, Tehran, Iran.

4- Department of Anesthesiology,
Imam Khomeini Hospital, Tehran
University of Medical Sciences,
Tehran, Iran.

5- Department of Social Medicine,
Tehran University of Medical
Sciences, Tehran, Iran.

Abstract

Received: June 01, 2011 Accepted: July 13, 2011

Background: Hemorrhoid is among the most common anorectal diseases and patients with high-grade disease conditions need surgical treatment. Many surgical procedures are available to treat the disease. The aim of this study was to compare the operative time and outcomes, (post-operative pain and complications) of LigaSure hemorrhoidectomy with those of the open conventional method.

Methods: This randomized single-blind clinical trial included 57 patients (28 in LigaSure and 29 in the open group). The primary variable was the operative time for the excision of a single hemorrhoidal packet. The other variables were post-operative pain measured by morphine doses administered to control pain, scores of visual analogue scale (VAS) used to measure pain severity, pain during home stay measured by doses of oral ibuprofen and the mean daily VAS scores, early complications including bleeding and urinary retention, longer-term complications and time to return to work.

Results: The demographic data were comparatively the same between the two groups. The average time to excise a single packet of hemorrhoid was significantly shorter in the LigaSure group (8.91 min vs. 17.35 min, P<0.001). Post-operative pain measurements (morphine doses and VAS scores) were lower in the LigaSure group, but the differences were not statistically significant (P=0.055 and 0.077, respectively). Complications of the two procedures were also comparable. Neither of the groups returned to work in a shorter time.

Conclusion: LigaSure hemorrhoidectomy seems to be a safe method and it can reduce the operative time significantly. It may also have a modest effect on post-operative pain.

Keywords: Hemorrhoidectomy, LigaSure, post-operative pain.

* Corresponding author: Department of
General Surgery, Imam Khomeini
Hospital Complex, Keshavarz Blvd.,
Tehran, Iran.
Tel: +98- 21- 61192606
E-mail: SaeedSfr@gmail.com